

FOTO: SHUTTERSTOCK

Spår normale strømpriser

Landets strømkunder hadde en kald og dyr start på året. Nå ser det ut til å bli mer normale priser framover. Se side 2-3

Ny ordning
for redelig
strømsalg 4

Skaper
milliard-
verdier 8

Premie-
konkurranse
og kryssord 14

ymber

Lavere strømpriser

NÅR TEMPERATUREN STIGER og været er vått, går strømprisene ned. I denne utgaven av Vår Energi kan du lese at det går mot billigere tider for landets strømkunder. Etter en kaldt og dyr start på året, ser det ut til at prisene har normalisert seg, og at det blir et gjennomsnittlig år.

I denne utgaven av Vår Energi kan du også lese om følgende saker:

Den nye sertifiseringsordningen Trygg strømhandel skal sørge for mer kundevennlig salg av strøm. Ordningen er initiert av bransjen selv, men det er klassifikasjons-selskapet DNV som skal kontrollere at selskapene følger kravene.

I fjor sto elbiler for over halvparten av nye personbiler som ble solgt i Norge. Kraftselskapene er med på å gjøre trafikken grønnere ved å bygge nye hurtigladestasjoner.

Norges vassdrags- og energidirektorat ønsker å innføre en ny nettleiemodell fra sommeren av. Hålogaland Nett har allerede endret nettleien for å motivere kundene til å spre strømforbruket utover døgnet.

Ønsker du å styre strømforbruket mer effektivt? Da bør du be nettselskapet ditt om åpning av HAN-porten.

Dette er noen av sakene du kan lese mer om i magasinet du holder i hånden. Husk å få med deg premiekryssordet og kunnskapskonkurransen. Premien er en DAB-radio.

God lesning!

Eirik Omvik

Redaktør

Vår Energi har som formål å gi deg som strømkunde informasjon og innsikt i kraft- og energispørsmål, og hva du kan gjøre for å påvirke strømregningen. Magasinet inneholder blant annet råd og tips om strømsparing og brannsikkerhet, og vi håper at magasinet kan bidra til økt forståelse for hvordan kraftmarkedet fungerer.

Spår billigere strøm fremover

Sprengkulde gjorde at strømprisene skjøt i været i starten av året. Nå er prisene normalisert, og det ser ut til å bli et gjennomsnittlig år.

BEGYNNELSEN AV VINTEREN var mild og medførte lavt strømforbruk. Så kom kulden med temperaturer på 7 til 8 grader under det normale for hele landet.

– Strømprisene i starten av året var skyhøye i forhold til i fjor, men lavere enn i 2018 og 2019, sier handelssjef Tom Erik Olsen i Ishavskraft.

På nyåret ble det hele tre ganger satt ny norgesrekord i strømforbruk. Presset på strømmettet ble så stort at Statnett ba folk om å la være å lade elbilen på morgenen, påpeker handels-sjefen.

– Vi blir stadig flere folk og strømforbruket øker. Det kan potensielt øke presset

på nettet, men slike episoder vil nok være sjeldne.

Olsen spår gjennomsnittlige priser i 2021.

– Det er godt med vann i magasinene til vannkraftprodusentene og lite annet som tilsier at det blir høy pris utover året. For en normal husholdningskunde vil strømregningen bli et sted mellom 3500 til 4000 kroner dyrere enn i lavprisåret 2020, sier Olsen.

Norge har Europas billigste strøm og vil ha det i god tid fremover, påpeker Olsen.

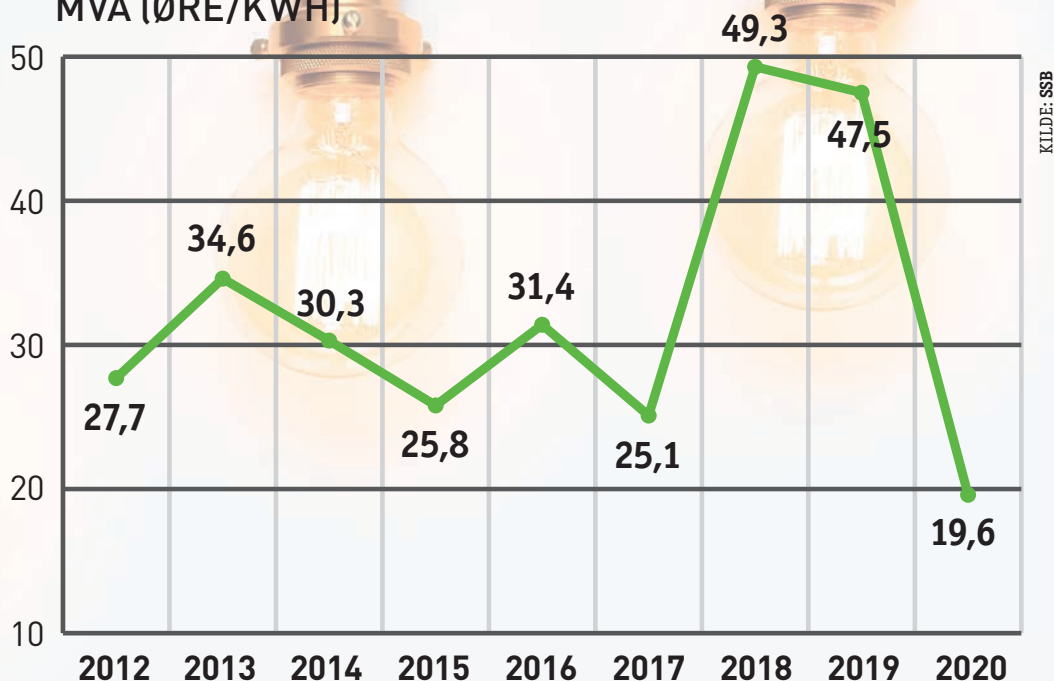
– Trolig vil vi oftere få perioder med lav pris siden det er forventet at klimaendringene vil føre til et våtere vær, sier han.

ENERGI FORLAG AS Postboks 1182 Sentrum • NO-0107 OSLO • Tlf: 22 00 11 50 • ISSN 1502-7848

Markedssjef Fredrik Kveen • fredrik.kveen@europower-energi.no • Tlf: 22 00 11 50

Abonnement Bård Knutsen • bard.knutsen@europower-energi.no • Mobil: 92 22 20 33

STRØMPRISER EKSKL. MVA (ØRE/KWH)

Været avgjør. Norge får rundt 95 prosent av strømmen fra vannkraft. Nedbørsmengden er derfor avgjørende for strømprisene.

– Vått vær gir lave priser, mens tørt vær gir høye priser siden vannkraftprodusentene holder igjen vann i magasinene for å sikre fremtidig produksjon, sier Olsen.

Samtidig fører lave temperaturer til økt etterspørsel og høyere pris.

– Oppvarming krever mye strøm og utgjør over halvparten av strømregningen for de fleste, sier Olsen.

Til sist preges prisene også av det europeiske markedet, siden Norge er koblet til kraftmarkedet i Europa med utenlandskabler til Nederland og Tyskland.

– Vi har som regel kraftoverskudd, og kraftflyten går ut av landet, med unntak av når etterspørselen er stor slik som i vinter. Da hadde

Kristiansand og Sørlandsområdet, som importerte strøm via utenlandskabel, vesentlig lavere pris enn Oslo.

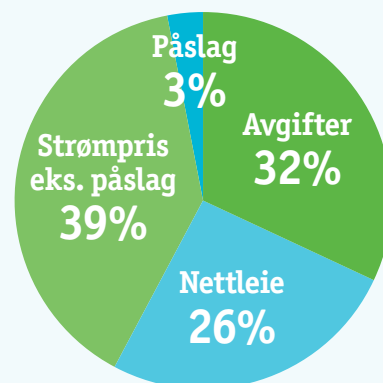
– En krone per kilowatttime. Olsen har følgende råd for landets strømkunder:

– En god tommelfingerregel er at man betaler 1 krone per kilowatttime (kWh) for strøm. Dette inkluderer nettleie og strømpris samt alle avgifter og er basert på prissnittet de siste ti årene. Gjennomsnittlig forbruk for en norsk enebolig er på 20 000 kWh per år og tilsier en regning på 20 000 kroner. Setter man av dette beløpet hvert år, sparer man penger i billige år som man kan bruke når strømprisene ligger over normalen, sier han.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: ARKHIPENKO OLGA/SHUTTERSTOCK.COM

GJENNOMSNIITTLIG FORDELING AV STRØMUTGIFTER*

*Gjennomsnitt for 2019 KILDE: ENERGI NORGE

Innfører ordning for redelig strømhandel

Den nye sertifiseringsordningen Trygg strømhandel skal sørge for bedre informasjon og mer kundesvennlig salg av strøm.

STRØMBRANSJEN HAR I flere av de siste årene toppet Forbrukertilsynets statistikk over hvilke bransjer som får flest klager. Nå ønsker bransjeorganisasjonene Distriktsenergi og Energi Norge å rydde opp i eget reir. Sammen med klassifikasjonsselskapet DNV har de opprettet Trygg strømhandel, en sertifiseringsordning der deltagende selskap forplikter seg til å følge en rekke bestemmelser for å sikre bedre kundebehandling.

– Det er viktig for alle i strømbransjen at kundene blir tatt godt vare på. Mange av våre medlemmer har opplevd at enkelte selskaper presser grensene for hva som er akseptabel kundebehandling, sier daglig leder Knut Lockert i bransjeforeningen Distriktsenergi.

Foreløpig har i overkant av 30 selskap meldt seg på for å bli sertifisert. Disse har til sammen godt over halvparten av landets strømkunder.

– Sertifiserte selskap underlegges en rekke

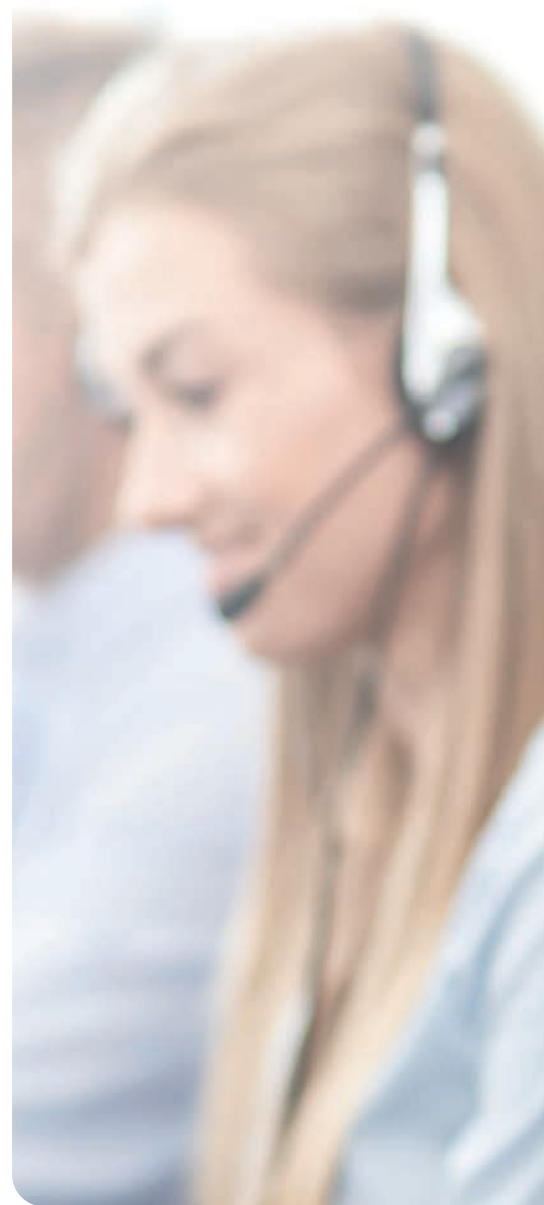
vilkår som de er nødt til å etterleve. Det vil bli ført løpende kontroll av DNV, som er et uavhengig klassifikasjonsselskap, sier Lockert.

Må legge fram dokumentasjon. Konsulent Jørgen Bjørndalen i DNV er nå i gang med å samle inn alt av dokumentasjon som behøves for å bli sertifisert.

– I sertifiseringsprosessen avdekker vi om det ligger reell vilje og handlekraft bak ønsket om å bli sertifisert. Vi samler inn og vurderer rutinebeskrivelser og info om strømvtaler, og snakker med ledelsen og intervjuer ansatte i callsenteret, sier han.

Blant annet må selskapene dokumentere hvordan de sikrer seg at alle selgerne vet hva som står i markedsføringsloven.

– Mange av kravene går på at selskapene må ha system og rutiner for driften, og at de sikrer at de ansatte er klar over rutinene og at de faktisk følger dem, sier Bjørndalen. Han

anslår at påmeldte selskap vil være ferdig sertifisert innen sommeren.

Kan bli suspendert. Dersom en kunde klager på et av de sertifiserte selskapene, vil DNV undersøke hva som ligger bak.

– Har selskapet brutt vilkårene, vil vi gi en advarsel med frist på én måned på å forklare hva selskapet gjør for at det ikke skal skje igjen, sier Bjørndalen.

Dersom DNV ikke finner begrunnelsen god nok, vil selskapet bli suspendert og forhindret fra å bruke sertifikatet.

«Det er viktig for alle i strømbransjen at kundene blir tatt godt vare på. Mange av våre medlemmer har opplevd at enkelte selskaper presser grensene for hva som er akseptabel kundebehandling.»

KNUT LOCKERT, daglig leder i bransjeforeningen Distriktsenergi

– Selskapet vil få en tidsfrist på normalt én måned for å rette opp manglene, sier han.

Lockert i Distriktsenergi mener det er et viktig prinsipp at det ikke er bransjens egne aktører som skal avgjøre om vilkårene etterleves eller ikke.

– Vi tror ordningen kan gjøre en stor forskjell, og at sertifiserte selskap vil få redusert antall klager siden de risikerer å miste sertifiseringen, sier Lockert.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: REDPIXEL.PL/SHUTTERSTOCK.COM

TRYGG STRØMHANDEL

For å bli sertifisert må selskapene oppfylle blant annet disse kriteriene:

- Kampanjetilbud skal merkes tydelig.
- Ingen skjulte priselementer. Varigheten på strømproduktene skal være tydelig merket.
- Strømproduktene skal være enkle å skille fra hverandre.
- Kundene skal kunne velge kanal for pris-

varslinger som f.eks. SMS eller e-post.

- Krav til kompetanse hos ansatte, kontinuerlig forbedring og gode prosesser rundt klagebehandling.
- Når en kunde har betalt siste faktura, skal vedkommende ikke kontaktes på seks måneder.

KILDE: TRYGGSTRØMHANDEL.NO

Ligger an til ny nettleie

NVE ønsker å innføre ny nettleie fra 1. juli. Hålogaland Nett har allerede innført nye tariffer for å tilpasse seg framtidige krav.

NORDMENNS FORBRUK AV strøm nådde nye høyder i vinter. Det gikk så langt at Statnett måtte be folk å la være å lade elbilen om morgenen.

Slike hendelser tilhører sjeldenhetene, men økt forbruk truer kapasiteten i strømmettet. Derfor ønsker Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å innføre en ny nettleiemodell for å motivere til å spre strømforbruket utover døgnet.

– Hvis vi skal lykkes med elektrifiseringen og det grønne skiftet, er det avgjørende at vi utnytter det eksisterende nettet på best mulig måte. Slik kan vi optimalisere investeringer og spare kundene for økt nettleie, sier nettdirektør Ida Prytz i Hålogaland Nett.

Nettselskapet innførte ny nettleie 1. januar i år.

Nytt fastledd. Nettleiemodellen som NVE ønsker seg, tar utgangspunkt i effektforbruk, som er et mål på hvor mye strøm som brukes på én gang.

Nettleia vil som før bestå av et fastledd og et energiledd. Det nye er at fastleddet skal utgjøre

minst halvparten av den totale leien, og at det skal justeres etter kundens effektforbruk. Dette kan gjøres ved å ta utgangspunkt i kundens effektforbruk eller sikringsstørrelsen.

NVE har anslått at 90 prosent av husholdningene vil oppleve mindre enn 10 prosent endringer i nettleien dersom de opprettholder det samme forbruksmønsteret som før.

Ingen store endringer. Prytz sier Hålogaland Nett har prøvd å gjøre det så enkelt som mulig.

– I vår nettleiestruktur varierer fastleddet ut fra det maksimale effektforbruket til kunden. Dette baseres på den timen kunden hadde størst effektuttak i den foregående måneden.

Den nye nettleien har ikke ført til vesentlige prisendringer for gjennomsnittskunden.

– Men det er mulig å redusere nettleien noe hvis man jevner ut effektuttaket, sier hun.

Responsten har så langt vært god, ifølge nettdirektøren.

– De fleste som har henvendt seg ønsker å vite hvordan tariffen fungerer og hvordan den beregnes. I den grad det har vært negative tilbakemeldinger, har det kommet fra hytteeiere som har fått økt fastledd.

Det er uvisst når de nye reglene trer i kraft. NVE mener ny nettleie kan innføres allerede 1. juli, men forslaget er for tiden til vurdering hos Olje- og energidepartementet, som ikke har satt noen endelig tidsfrist.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: HAAKON BARSTAD

«Hvis vi skal lykkes med elektrifiseringen og det grønne skiftet, er det avgjørende at vi utnytter det eksisterende nettet på best mulig måte. Slik kan vi optimalisere investeringer og spare kundene for økt nettleie.»

IDA PRYTZ, nettdirektør i Hålogaland Nett

Innfører funksjonelt skille

Årevis med politisk tautrekking er over. Nå må selskap med flere enn 10 000 nettkunder innføre funksjonelt skille.

FUNKSJONELT SKILLE INNEBÆRER at nettselskapet skal driftes uavhengig av annen virksomhet, blant annet ved at nett- og strømselskap har adskilt ledelse. Hovedbegrunnelsen fra myndighetene er å redusere risiko for kryss-subsidiering mellom monopolvirksomheten og konkurranseutsatt virksomhet, samt å styrke nettselskapenes nøytralitet.

Begrunnelsen går ikke hjem hos administrerende direktør i Alta Kraftlag, Per-Erik Ramstad.

– Dette er politisk skadeverk som er innført av ideologiske grunner for å gjøre det vanskeligere for de små selskapene og tvinge frem sammenslåinger. Særlig kravet om at lederne for de ulike datterselskapene ikke kan sitte i styret til nettselskapet er svært ødeleggende, sier Ramstad.

Proessen med å innføre nye regler har tatt i underkant av sju år. En stund så det ut til at selskap med færre enn 30 000 kunder skulle

unntas fra kravet om skille. Til slutt endte grensen likevel på 10 000, etter at FrP ga sin støtte til regjeringen.

Innført umiddelbart. Stortinget voterte over de nye reglene i begynnelsen av februar, og kravet om skille trådte i kraft umiddelbart. Alta Kraftlag har i overkant av 13 000 kunder og havnet derfor akkurat over grensen.

– Vi har tilpasset oss reglene og har opprettet ny selskapsstruktur med egne selskap for nett, drift, fiber og produksjon. Vi gjør vårt ytterste for at kundene ikke skal bli berørt. Det skal være like enkelt å komme i kontakt med oss og få hjelp som før, sier han.

TEKST: EIRIK OMVIK
FOTO: HAAKON BARSTAD

FÅ OVERSIKT MED HAN-PORTEN

Ønsker du å styre strømforbruket mer effektivt? Da bør du bestille gratis åpning av HAN-porten.

DE NYE SMARTE strømmålerne er utstyrt med en egen utgang som kalles HAN-porten. HAN står for Home Area Network og gir deg oversikt over:

- Strømforbruk i øyeblikket (effektuttak)
 - Strømforbruket siste time
 - Spenningsnivå
 - Overskuddskraft fra egen produksjon.
- For eksempel kraft fra solcelleanlegg som mates inn i nettet.

Du kan kontakte nettselskapet ditt for å få porten åpnet, men må selv kjøpe utstyr for å koble deg til strømstyring og ta i bruk smarthjemløsninger. Du kan for eksempel koble ut varmekabler eller varmtvannstanken, eller styre lading av elbilen. Stadig flere aktører tilbyr slike tjenester.

Informasjonen fra HAN-porten vil kun være tilgjengelig for deg, med mindre du gir tilgang til dataene etter avtale med tjenesteleverandører, nettselskap, kraftleverandører eller andre. Informasjonen fra HAN-porten oppdateres minst hvert tiende sekund.

TEKST: EIRIK OMVIK
FOTO: HAAKON BARSTAD

Skaper milliardverdier og levedyktige lokalsamfunn

Lokale kraftselskap sponser idretts- og kulturliv og skaper ringvirkninger som kommer hele befolkningen til gode.

VED Å BETALE skatter og avgifter og skape arbeidsplasser er lokale kraftselskap en sentral bidragsyter til samfunnet. Selskapene er som regel offentlig eid av kommuner og fylkeskommuner og betaler utbytte som går tilbake til fellesskapet.

Ifølge en tidligere analyse utført av Adapt Consulting bidrar de om lag 90 distriktselskapene i Norge som har mindre enn 30 000 kunder, med totalt åtte milliarder kroner årlig til samfunnet. Hver for seg bidrar selskapene i snitt med 90 millioner kroner.

Styrker næringslivet. Ren Røros er et av selskapene med nære bånd til lokalsamfunnet rundt. Røros kommune eier to tredjedeler av selskapet, mens den resterende tredjedelen eies av private.

«De siste årene har vi i Ren Røros ansatt i snitt 10 nye personer hvert år, hvorav 70 prosent velger Røros som arbeidssted.»

ARNT SOLLIE,

administrerende direktør i Ren Røros

Administrerende direktør Arnt Sollie peker på arbeidsplasser som en viktig ringvirkning av selskapets virksomhet.

– De siste årene har vi i Ren Røros ansatt i snitt 10 nye personer hvert år, hvorav 70 prosent velger Røros som arbeidssted, sier han.

Ren Røros er også involvert i prosjekter der det legges til rette for lokalt næringsliv og ytterligere arbeidsplasser.

– Vi utreder blant annet muligheter for ny næringsutvikling på Glåmos ved å utnytte spillvarme fra kraftstasjonen vår. Ved å bidra til å øke antallet kompetansearbeidsplasser vil rekrutteringen bli enklere også for oss, sier han.

Det kan være utfordrende for distrikter å tiltrekke seg nye ansatte innen fagområder der det ikke finnes alternative arbeidsplasser hvis man skulle ønske å bytte jobb, påpeker Sollie.

– I Røros har vi fått flere prosessindustri-bedrifter som gjør at man har et bra utvalg i arbeidslivet, men dette gjelder ikke for alle våre fagområder, sier han.

Sponser bredt. Ren Røros har i likhet med andre selskap en omfattende sponsorvirksomhet.

Selskapet fordeler sponsormidlene gjennom fire ulike program: Ren lidenskap for engangsstøtte til organisasjoner, arrangement og tiltak. Ren innsatsvilje for støtte til idrett. Ren skaper-

kraft for støtte til kultur. Og Ren turgleder for friluftsliv.

– For eksempel sponser vi Røros tur og løypeforening med en løypemaskin og driftsmidler. Snø er i ferd med å bli en luksusvare, og gode rammevilkår gjør Røros til en attraktiv skidestinasjon. Det er et gode for både lokalbefolkningen og næringslivet som ønsker å tiltrekke seg turister, sier han.

Ren Røros sponser blant annet Røros tur og løypeforening med en løypemaskin og driftsmidler.

Ulike ringvirkninger. Analysen som viser at lokale kraftselskap med mindre enn 30 000 kunder i snitt bidrar med 90 millioner kroner hvert år, ble utført av Adapt Consulting på oppdrag fra bransjeorganisasjonen Distriktsenergi.

Analysen tar utgangspunkt i samfunnsregnskapet til Rauma Energi for 2017 og ser

på det som kalles direkte virkninger, indirekte virkninger og induserte virkninger.

Direkte virkninger er eksempelvis lønninger og skatt. Indirekte virkninger innebærer at varer og tjenester kjøpes lokalt som følge av etterspørsel som de direkte virkningene. For eksempel ved at ansatte bruker penger i lokal-samfunnet.

Til slutt kommer det som kalles induserte virkninger, som vil si hvordan virksomheten bidrar til økt produksjon og sysselsetting, og dermed til økte inntekter, både direkte og indirekte.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: MY NORDIC/SHUTTERSTOCK.COM

Alle hus skal bygges ladeklare

Regjeringen ønsker at alle nye hus må ta høyde for elbillading. Elbilforeningen mener forslaget ikke går langt nok.

DEN NYE FORSKRIFTEN som regjeringen foreslår, innebærer at alle nye bygg, inkludert boliger og fritidsboliger, må gjøres klare for ladepunkter. Det kreves ikke at elbillader skal installeres, men at det skal være enkelt å installere lader senere uten å måtte tilpasse bygget eller grunnen.

Norsk elbilforening er glad for grunntanken bak regjeringens initiativ.

– Det ble i sin tid foreslått fra nettopp Elbilforeningen, og vi har jobbet for at det skal bli en realitet. Det er positivt at man forsøker å sikre at forbrukerne vil slippe kostnader til etterinstallasjoner og at terskelen for å velge elbil blir lavere, sier fagsjef Erik Lorentzen.

– **Vesentlig svakhet.** Han er likevel skuffet, og

mener at de foreslåtte kravene ikke er strenge nok.

– Forslaget til direktoratet er avgrenset til selve bygget. Det betyr at blant annet nødvendig strømforsyning til å drifte ladeanlegget er holdt utenfor. Dette er en vesentlig svakhet når målet er å legge til rette for etablering av ladeanlegg, spesielt for boligbygg, sier Lorentzen.

Elbilforeningen mener at man må ta høyde for elbillading ved elektroteknisk prosjektering av bygget slik at inntakskabler er dimensjonert for fremtidig effektbehov.

– Vi opplever at de store ekstrakostnadene ofte ligger i nettopp manglende kapasitet på inntakskabler og trafo. I selve garasjene kan ladeanlegg bygges på mange ulike måter, og ulike løsninger har behov for ulike typer

føringsveier og kabling. Valg av type føringsvei inne i garasjen bør først gjøres idet man velger leverandør av ladeanlegg, sier fagsjefen.

– **Må bli enklere å velge.** Regjeringen sendte forslaget om nye bestemmelser i byggt teknisk forskrift (TEK17) på høring i starten av året og med svarfrist i mars. I den forbindelse understreket kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup (H) betydningen av tiltaket:

– Vi har et mål om at alle nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippsskjøretøy innen 2025, og at utslippene fra transportsektoren skal være halvert innen 2030. For å få til det, må det bli enklere å velge elbil. Jeg tror økt tilgang til lading er et viktig skritt på veien.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: FREEZEFRAMES/SHUTTERSTOCK.COM

Bygger ladestasjoner i nord

Kraftselskap tar samfunnsansvar og skal bygge ladestasjoner i Nordland og Namdal.

ELBILSALGET FORTSETTER Å øke. I fjor sto elbiler for over halvparten av nye personbiler som ble solgt i Norge.

Nå skal Helgeland Kraft og BKK gjøre det enklere å bruke elbil langs kysten. Selskapene skal bygge tolv ladestasjoner med totalt 48 hurtig- og lynladepunkter i Nordland og Namdal.

– Den mangelfulle ladedekningen på Helgeland er i dag et betydelig hinder for å lykkes med det grønne skiftet. Dette gjelder oss, øvrig næringsliv og befolkningen ellers. For turistnæringen er det vesentlig at man kan ferdes langs kysten med elbil, sier daglig leder Torkil Nersund i Helgeland Kraft Vannkraft AS.

Samfunnsperspektiv. Selskapet, som er eid av 14 helgelandskommuner, skal bygge totalt syv ladestasjoner.

– På de raskeste laderne kan en moderne elbil lade fra 20 til 100 prosent på en halv time. Vi ser for tiden også på muligheten for bygge ut flere ladestasjoner, blant annet i Mosjøen og Mo i Rana, sier Nersund.

Helgeland Kraft håper at laderne skal være lønnsomme, men ser også utbyggingen i et samfunnsperspektiv, ifølge Nersund.

– Å bygge ladere er en naturlig fortsettelse av arbeidet vårt innen fornybar energi. De siste ti årene har vi hatt stort fokus på ny fornybar energi og bygd flere nye vannkraftanlegg, deriblant Øvre Forsland kraftanlegg. Nå handler det om å ta den nye krafta i bruk, sier han.

Enova-støtte. Ladestasjonene bygges med økonomisk drahjelp på 14,8 millioner kroner fra Enova. Fem av de tolv stasjonene skal bygges av BKK Elektifisering AS.

Lederen for BKKs hurtigladersatsning, Odd Olaf Askeland, sier i en pressemelding at selskapet gleder seg til å gjøre det enklere å ferdes med ladbar bil i nord.

– Vi har hurtig- og lynladere 137 steder i Norge, men dette blir våre fem nordligste hurtigladere. Nå vil vi se hvor raskt vi kan få på plass laderne på disse fem stedene. Vi vet både lokalbefolkning og turister har savnet flere ladere, og vi gleder oss til å åpne disse laderne, sier Askeland.

De 12 hurtigladestasjonene vil ifølge ENOVA etter alt å dømme stå klare senest høsten 2022.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: MONA ADOLFSEN

ELBILISTER OG LADING

- 1) 63 prosent av elbilistene bor i enebolig, 8 prosent i tomannsbolig, 8 prosent i rekkehus, 12 prosent i leilighet i sameie og 8 prosent i leilighet i borettslag
- 2) 37 prosent lader hjemme daglig, 33 prosent hver 2. eller 3. dag og 22 prosent ukentlig. Totalt 95 prosent har egen parkeringsplass
- 3) 27 prosent lader elbilen hjemme via vanlig stikkontakt og 69 prosent på hjemmeladeboks
- 4) 53 prosent lader i tidsrommet mellom kl. 00.00–07.00 og 45 prosent mellom kl. 20.00–24.00.

KILDE: SPØRREUNDERSØKELSEN

«ELBILISTEN 2020» AV NORSK ELBILFORENING

Strømsparetips

Med enkle grep kan du spare flere tusen kroner i strøm.

SJEKK STRØMAVTALEN DIN

Nettleien er monopolisert og reguleres av staten, men strømlleverandøren velger du selv. Vær nøye med hva slags avtale du har og følg med på prisendringer. Avtaler som i utgangspunktet var lukrative, kan bli vesentlig dyrere etter hvert som tiden går.

UNNGÅ OVEROPPVARMING

Oppvarming står gjerne for opptil 55 prosent av strømutgiftene i en normal enebolig. Riktig temperatur er bra for både inneklima og lommeboka. Det anbefales 20-22 °C i oppholdsrom og 15 °C i soverom.

STYR TEMPERATUREN AUTOMATISK

Ta full kontroll over temperaturen ved å ta i bruk et automatisk varmestyringssystem. Ifølge ENOVA er det mulig å redusere energibruken til oppvarming med 20 prosent. Hvis du ikke har panelovner med mulighet for dag- og nattsinking, kan du for eksempel kjøpe en smart strømplugg med temperatursensor.

SKAFF DEG SPAREDUSJ

Ved hjelp av en sparedusj kan du halvere utgiftene til dusjing. En dusjglad familie på fire kan spare så mye som 2-3000 kroner i året. Vær obs på at sparedusjer ikke kan kobles til trykkløse varmtvannsbeholdere, siden disse kan sprekke.

ÅPNE HAN-PORTEN

De nye strømmålerne er utstyrt med en såkalt HAN-port. Denne kan gi deg løpende oversikt over strømforbruket slik at du kan se effekten av ulike sparetiltak. Du kan kontakte nettselskapet for å få porten åpent, men må selv kjøpe utstyr for å koble deg til og kunne lese av data.

VARMEPUMPE

En varmepumpe er energibesparende og sørger for behagelig regulering av temperaturen. Den kan også brukes som aircondition på sommeren. Med en varmepumpe får du mer varme ut av hver kilowatt-time enn om du bruker annen elektrisk oppvarming.

MONTER TETTELISTER

Trekk ved vinduer og lister kan gjøre at du fyrer for kråka. Sjekk om det er luftlekkasjer ved å føre et tent lys langs listene og langs vegg- og taklister. Flammen vil blafre dersom det er trekk.

ETTERISOLER BOLIGEN

Utilstrekkelig isolering fører til kalde gulv og vegger. Luftlekkasjer merkes ofte som trekk rundt vinduer, dører, i overgang mellom vegg og gulv/tak og langs gulv.

SJOKKLUF

Dersom du lar vindu stå på gløtt for å lufte, kjøles overflater ned og energibruken til oppvarming øker. Luft heller med fullt gjennomtrekk i noen få minutter.

SØK OM TILSKUDD

Enovatilskuddet er en rettighetsbasert støtteordning for private husholdninger som ønsker å gjennomføre energibesparende tiltak i egen bolig. Oversikt over tiltak som utløser støtte, finner du på enova.no

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: JOSEP SURIA/SHUTTERSTOCK.COM

KONKURRANSE

Test dine kunnskaper etter å ha lest Vår Energi.

1 Hvem står bak sertifiseringsordningen Trygg Strømhandel?

Svar: A: Distriktsenergi, Energi Norge og DNV. B: NVE. C: Samfunnsbedriftene, Statnett og Forbrukerrådet.

2 Hvor mange prosent av strømmen i Norge kommer fra vannkraft?

Svar: A: 90 prosent. B: 98 prosent. C: 95 prosent.

3 Hvem må du henvende deg til for å få åpnet HAN-porten?

Svar: A: Strømlleverandøren din. B: NVE. C: Nettselskapet ditt.

4 Når mener NVE at den nye nettleiestrukturen kan innføres?

Svar: A: 1. juli i år. B: 1. januar 2022. C: 1. juli 2022.

5 Hvor stor andel av elbileierne oppgir at de daglig lader bilen hjemme?

Svar: A: 42 prosent. B: 25 prosent. C: 37 prosent.

Send inn løsning på konkurransen innen 1. august 2021 til:

Vår Energi, Postboks 1182 Sentrum, 0107 OSLO

Merk konvolutten «konkurranse 1-21»

Det trekkes én vinner som får en DAB-radio!

Navn:

Adresse:

Postnr/-sted:

Telefonnummer:

Vi gratulerer vinneren av en DAB-radio
i Vår Energi nr 2 i 2020:

Margrete Horge,
6887 LÆRDAL

ENERGI-KRYSS

FOTO: SHUTTERSTOCK

					XORD .no	KASSA- LAPPER	MOT- VILJE	VITEN- SKAPS- FOLK	VARMT AVKOK BESKUE	↓	ID- RETTIS- UTSTYR	JAKT- BYTTENE	SJIKT	↓	KORN- BUNT	SPISTE	TYSK BY
					FESTE- MIDDEL										BJELKE INNE- HAVER		
					SMØRE- MIDDEL					PLATE SKRIN (fl.)							
					→				→					↘		TRÅD- STING	
					MOBIL- TELEFON- SYSTEM				LOV- PRISNING FEST- HALL				FOR- MODET DUSK- REGNE				
TENKT MIDT- LINJE	OMVENDE	HUSTRU	TROPISK LØVTRE	FOR- BUNDS- LAND	MORALSK						ÅRS- SKIFTET MÅTER						
↳							EN AV TRE RØVERE DRØMMER							↓	SVÆRT GODT ØY- BOERE		
TIDL. BUTIKK- KJEDE					LEVNE	FIOLINER MYNTER						MUSIKAL TERNING- KAST					
TRYGGER HÅLKE									DEMPE RETT				HUNN- FUGL GI			MINERAL- SKRED	
↳		TØRKEDE DRUER SNAR- TENKT								RASKEST STUDERE							
RULLET							FØ OPP ENKELT					GJEST- GIVER GJEN- NOM					KRANGLE
BROSJE				VÆRE GLAD I										↙	ART. ALENE		
KAN DRÅPER VÆRE				↓	GJÆRE PRIMAT				KOKE GRUNN- FORM						BELEGG GLØD		
JAPANSK MYNT	FLY- PLASS SPISE					BAK KYST- FYR						GÅ TIL TOPPS NYANSE					
↳			KAN PERSON VÆRE NIKKEL							HEVET 100 m2							
IDEENE								AVVERGE								KRØLL- ALFA	
BY I USA					OVERTAR						PLANTE						

Send inn løsning på premiekryssordet innen 1. august 2021 til:

Vår Energi, Postboks 1182 Sentrum, 0107 OSLO

Merk konvoluttet «kryssord 1-21»

Det trekkes én vinner som får en DAB-radio!

Navn:

Adresse:

Postnr/-sted:

Telefonnummer:

Riktig løsning fra nr 2-20:

HØYT HENGER DE OG NYTTIGE ER DE

Vi gratulerer vinneren av en DAB-radio
i Vår Energi nr 2 i 2020:

Inger Bøkkø,
3580 GEILO

Returadresse:

Energi Forlag AS
Christian Krohgs gate 16
Postboks 1182 Sentrum
NO-0107 OSLO

Ølbrygger som vasker seg selv

MiniBrew Craft gjør det mulig å brygge eget øl samtidig som man slipper unna kjedelig vaskearbeid.

MINIBRYGGERIER HAR I de siste årene grodd opp som paddehatter i det ganske land. Mange har også fått øynene opp for å brygge eget øl hjemme - og dermed brukt flerfoldige timer på monotont vaskearbeid. MiniBrew Craft setter en stopper for dette. Bryggeapparatet har et eget vaskeprogram og de løse delene kan vaskes i oppvaskmaskin.

Det er ikke bare vaskearbeidet som MiniBrew Craft forenkler. Ifølge produsenten er det helautomatiske apparatet verdens eneste «alt-i-ett-ølbrygger». En medfølgende app veileder brukeren skritt for skritt gjennom hele bryggeprosessen, og apparatet justerer temperaturen underveis. Dermed blir det mulig å brygge øl uten noen som helst forhåndskunnskap. Etter

ti dager, eller i overkant av 30 dager for enkelte oppskrifter, er 5,5 liter øl drikkeklart.

Ingredienser må kjøpes fra produsenten, som for tiden tilbyr 19 ulike oppskrifter på sine nettsider. Om man ønsker å lage egne oppskrifter og kjøpe ingredienser fra andre steder, må man betale for et ekstra abonnement på rundt 900 kroner per år. Selve apparatet koster i underkant av 16 000 kroner.

TEKST: EIRIK OMVIK

FOTO: MINIBREW